

1. STRESZCZENIE

Wstęp. Celem niniejszej pracy było zbadanie wpływu ośmiotygodniowego treningu stabilizacyjnego na morfologię mięśni bocznej ściany brzucha oraz na sprawność funkcjonalną ogólną i specjalną 14-17 letnich siatkarzy.

Material i metody. W badaniu wzięło udział 70 zawodników trenujących piłkę siatkową (36 osób w grupie eksperymentalnej, u których stosowano elementy treningu stabilizacyjnego), wiek 15.2 ± 0.94 , wysokość ciała 175.80 ± 6.55 cm, masa ciała 63.84 ± 8.40 kg oraz (34 osoby w grupie kontrolnej), wiek 14.70 ± 0.80 , wysokość ciała 175.58 ± 7.80 cm, masa ciała 62.47 ± 9.70 kg. Oceny morfologii mięśni bocznej ściany brzucha (TrA, OE, OI) dokonywano za pomocą urządzenia USG Mindray DP-6600 Digital Ultrasonic Diagnostic Imaging System. Zastosowane parametry to: wielkość zbliżeniowa-5,39 cm oraz częstotliwość próbkowania-7,5 MHz. Odstęp czasu pomiędzy badaniami wynosił 8 tygodni. Wyniki z pomiarów wstępnych i końcowych porównywano ze sobą w obrębie badanych grup oraz międzygrupowo. Ogólną sprawność funkcjonalną oceniano za pomocą testu FMS, natomiast specjalną sprawność siatkarską oceniano testami: skok w dal z miejsca, wyskok dosiężny z miejsca oraz wyskok dosiężny w ataku z rozbiegu. Eksperymentalny trening stabilizacyjny wzorowany na metodzie Neurac prowadzono przez 8 tygodni w formie obwodu (2 serie po 8 ćwiczeń).

Wyniki: Badania w grupie eksperymentalnej wykazały istotną statystycznie różnicę ($p < 0,01$) wartości średniej testu FMS pomiędzy wartością wyjściową a końcową. Wykazano, że po 8 tygodniach treningu wartość średnia testu FMS wzrosła o 0,67 punktu. W testach sprawności specjalnej istotną statystycznie różnicę odnotowano w odniesieniu do skoku w dal z miejsca ($p < 0,001$) oraz wyskoku dosiężnego z miejsca ($p < 0,001$) w grupie eksperymentalnej pomiędzy wartością wyjściową a końcową.

Wnioski: Istnieje korelacja pomiędzy wynikiem testu FMS a morfologią mięśnia poprzecznego brzucha. Ponadto istnieje korelacja pomiędzy zmianą morfologii mięśni głębokich brzucha po lewej stronie a wyskokiem dosiężnym z miejsca. Niewykluczone, że lepsze efekty uzyskano by indywidualizując program ćwiczeń w oparciu o wyniki prób FMS i testy sprawności specjalnej.

SUMMARY

Background. The aim of the study was an assessment of the effect of 8- week stabilization training on changes in functional efficiency and morphology lateral abdominal wall in adolescent volleyball players.

Material and methods. The sample comprised 36 subjects training volleyball (the experimental group with applied elements of stabilization training age 15.2 ± 0.94 years, whose mean body height and body mass were 175.80 ± 6.55 cm and 63.84 ± 8.40 kg respectively and another 34 subjects training volleyball (control group); the mean age, body height and body mass in this group were 14.70 ± 0.80 years, 175.58 ± 7.80 cm, 62.47 ± 9.70 kg respectively. The measurements of morphology lateral abdominal wall (TrA, OE, OI) were taken using USG Mindray DP-6600 Digital Ultrasonic Diagnostic Imaging System. The time interval between the measurements was 8 weeks. The results obtained from the 3 measurements were compared. Next the results were compared between groups. The FMS test and the jumping volleyball tests was performed 2 times, interspersed with 8 weeks interval. Training was carried out twice a week, for eight weeks, the participants performed stabilisation exercises based on the NEURAC method.

Results. The study found statistically significant changes in FMS test results, long jump test and height jump test between the first and second measurement taken in the experimental group.

Conclusions. The volleyball players who underwent stabilization training obtained better results of jumping performance and functional efficiency. The results indicate that this type of exercises should be included in a teenage volleyball training routine.